

Vad är amatörteaterns framtid?

Kartläggning av Helsingfors ungdomsverksamhet

Fallstudie: Teaterföreningen Trotsallt

Stella Kurtén

Examensarbete
Kulturproduentskap
2015

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Kulturproducentskap
Identifikationsnummer:	5251
Författare:	Stella Kurtén
Arbetets namn:	Vad är amatörteaterns framtid? - Kartläggning av Helsingfors ungdomsverksamhet. Fallstudie: Teaterföreningen Trotsallt
Handledare (Arcada):	Elisabeth Öhman
Uppdragsgivare:	Finlands Svenska Ungdomsförbund FSU
<p>Sammandrag:</p> <p>I detta examensarbete undersöker jag amatörteatern och dess särdrag med specifik inriktning på ungdomsverksamhet.</p> <p>Det har gjorts mycket lite forskning inom amatörteaterverksamheten. Min målsättning med arbetet har varit att kartlägga uf-teaterns uppkomst i Svenskfinland samt undersöka dess karaktärsdrag bland ungdomar. Jag har undersökt hur utbudet, marknadsföringen och intresset för teater som hobbyverksamhet på svenska är i huvudstadsregionen. Jag har även undersökt vilka aktörer som finns på fältet, hurdana nätverk som existerar och hur dessa kunde förstärkas. Meningen med arbetet är även att blicka framåt och försöka utreda vilken riktning amatörteatern kommer att ta i framtiden.</p> <p>Som fallstudie har jag använt Teaterföreningen Trotsallt rf, en svenskspråkig amatörteaterverksamhet för barn och ungdomar i huvudstadsregionen.</p> <p>Mina forskningsmetoder är både kvalitativa och kvantitativa, och innefattar intervjuer med nyckelpersoner inom fältet, statistisk undersökning och litteraturstudier kring amatörteater. Jag har utvärderat Trotsallts verksamhet över de gångna 20 åren genom intervjuer och enkäter skickade till gamla medlemmar.</p>	
Nyckelord:	amatörteater, ungdomsverksamhet, hobbyverksamhet, Svenskfinland, huvudstadsregionen, utbud, marknadsföring, kreativitet, drama
Sidantal:	41
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Arts Management
Identification number:	5251
Author:	Stella Kurtén
Title:	Vad är amatörteaterns framtid? - Kartläggning av Helsingfors ungdomsverksamhet. Fallstudie: Teaterföreningen Trotsallt
Supervisor (Arcada):	Elisabeth Öhman
Commissioned by:	Finlands Svenska Ungdomsförbund FSU
Abstract:	
<p>In this work I have studied the Swedish-speaking amateur theatre in Finland and its features with a particular focus on youth activities.</p> <p>There has been very few studies in the field of amateur theatre. The aim of this study is to explore the origins of amateur theatre in the Swedish-speaking Finland and to explore the characteristics of youth activity. This study maps out the field and explores the supply, marketing and interest in theatre as a hobby in the metropolitan area. I have examined what kind of networks there are and how they could be strengthened. The purpose of the work is also to look ahead and try to investigate what direction amateur theatre will take in the future.</p> <p>As case study I use Teaterföreningen Trotsallt, a Swedish amateur theatre for children and youth in the metropolitan area.</p> <p>The research methods include interviews with key persons in the field as well as literature and statistics. I have evaluated Trotsallts activities during its years of activity through interviews and questionnaires sent to former members.</p>	
Keywords:	amateur theatre, youth activities, hobbies, Swedish-speaking, Helsinki region, supply, marketing, creativity, drama
Number of pages:	41
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Kulttuurituotanto
Tunnistenumero:	5251
Tekijä:	Stella Kurtén
Työn nimi:	Vad är amatörteaterns framtid? - Kartläggning av Helsingfors ungdomsverksamhet. Fallstudie: Teaterföreningen Trotsallt
Työn ohjaaja (Arcada):	Elisabeth Öhman
Toimeksiantaja:	Finlands Svenska Ungdomsförbund FSU
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tässä työssä tutkin ruotsinkielistä harrastajateatteria Suomessa ja sen ominaisuuksia keskittyen erityisesti nuorisotoimintaan.</p> <p>Harrastajateatterin tutkiminen nuorisotoimintana on ollut laajuudeltaan vähäistä. Tavoitteenani on kartoittaa kenttää ja tutkia, miten tarjonta, markkinointi ja kiinnostus teatteri harrastuksena on pääkaupunkiseudulla. Olen myös tutkinut millaisia verkostoja on olemassa ja miten niitä voisi vahvistaa. Työn tarkoituksena on myös katsoa eteenpäin ja selvittää, mihin suuntaan harrastajateatteri on menossa tulevaisuudessa.</p> <p>Olen tutkimuksessani syventynyt erityisesti Teaterföreningen Trotsalltin toimintaan, joka on ruotsinkielinen harrastajateatteri lapsille ja nuorille pääkaupunkiseudulla.</p> <p>Tutkimukseni menetelmiä ovat haastattelut teatteritoiminnan avainhenkilöiden kanssa sekä kirjallisuutta ja tilastoja harrastajateatterista. Olen haastatteluiden ja kyselylomakkeiden avulla arvioinut Trotsalltin toimintaa viimeisten 20 vuoden ajan.</p>	
Avainsanat:	suomenruotsalainen harrastajateatteri, nuorisotoiminta, Helsingin seutu, tarjonta, markkinointi, luovuus, draama
Sivumäärä:	41
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	8
1.1 Syfte och målsättning.....	9
1.2 Forskningsmetod.....	9
1.3 Begrepp.....	10
2. OM AMATÖRTEATER	11
2.1 Definition av amatörteater.....	11
2.2 Amatörteaterns uppkomst i Svenskfinland.....	13
3 UNGDOMARS TEATERSKAPANDE	14
4 AMATÖRTEATERNS POSITION IDAG	15
4.1 Takorganisationer.....	16
4.2 Teaterföreningar i huvudstadsregionen.....	17
5 TEATERSTATISTIK	20
6 FINANSIERING OCH LOKALER	21
7 TEATERFÖRENINGEN TROTSALLT RF.	22
7.1 Historia.....	22
7.2 Ungdomsgruppen – verksamhet och målsättning.....	23
8 UTREDNING AV TEATERFÖRENINGEN TROTSALLTS VERKSAMHET	23
8.1 Medlemsstatistik och enkätsvar.....	25
8.2 Deltagarnas åsikter om teaterverksamhet i huvudstadsregionen.....	28
9 UTREDNING AV AMATÖRTEATERFÄLTET	29
9.1 Utbud.....	30
9.2 Marknadsföring.....	31
9.3 Intresse.....	32
10 SAMMANFATTNING	33
11 FÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG OCH FRAMTIDEN	34
11.1 Amatörteaterföreningar i Svenskfinland.....	34
11.2 Teaterföreningen Trotsallt rf, ungdomsgruppen.....	35
12 SLUTORD	36
KÄLLOR	36
ELEKTRONISKA KÄLLOR	36
INTERVJUER	38
Bilaga 1. Frågeformulär till f.d. Trotsallt medlemmar	39

Tabeller

Tabell 1. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarna regionvis 2009 och 2010 (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010).....	20
Tabell 2. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarnas publikantal regionvis 2009 och 2010 (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010).....	20
Tabell 3. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarna i Nyland (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010)	21
Tabell 4. Tabellen visar hur många som deltagit i en annan teaterverksamhet utöver Trotsallt	26
Tabell 5. Tabellen visar varför deltagarna gått med i Trotsallt	27
Tabell 6. Tabellen visar hur Trotsallts målsättningar har uppfyllts	27

Figurer

Figur 1. Figuren visar den nationella strukturen för amatörteater (FSU's hemsida 2015).....	17
Figur 2. Figuren visar könsfördelningen i enkätsvaren.....	25
Figur 3. Figuren visar hur deltagarna har hittat till Trotsallt	26
Figur 4. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande utbudet av teaterverksamhet i huvudstadsregionen.....	28
Figur 5. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande utbudet av teaterverksamhet i huvudstadsregionen.....	29
Figur 6. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande utbudet på teaterverksamhet i huvudstadsregionen.....	29
Figur 7. Figuren visar en SWOT-analys över amatörteaterfältets styrkor, svagheter, möjligheter och hot utgående från undersökningen.....	33

*I regard the theatre as the greatest of all art forms,
the most immediate way in which a human being
can share with another the sense of what it is
to be a human being.*

Thornton Wilder

1. INLEDNING

I detta examensarbete har jag undersökt teater som hobbyverksamhet bland finlandssvenska ungdomar. I mitt arbete fokuserar jag på amatörteaterföreningar i Svenskfinland med specifik inriktning på huvudstadsregionen.

Arbetet i sig är tredelat, där jag har

- a) fördjupat mig i amatörteaterns uppkomst och ungdomsverksamhetens särdrag i Finland och kartlagt vilka aktörer som finns på fältet idag,
- b) kartlagt Teaterföreningen Trotsallt rf's 20-åriga verksamhet och gjort en utredning över medlemsstatistiken,
- c) utforskat hur utbudet, marknadsföringen och intresset för teater som hobby är i dag, och hur intresset kommer att utvecklas i framtiden.

Amatörteatern har under sin historia tagit sig många former och orsaken till varför ungdomar håller på med teater är varierande. Jag har undersökt vad som har gjort teater till en populär hobbyverksamhet och vilka behov verksamheten uppfyllt.

Ett problemområde som jag har satt specifik vikt på är ifall teater som hobby är populärt hos dagens ungdomar, vilka faktorer som kan påverka intresset och hur intresset kommer att utveckla sig i framtiden. Med hjälp av forskning, litteraturstudier samt egna observationer och intervjuer med nyckelpersoner inom amatörteaterfältet har jag undersökt hur föreningar kunde förbättra sin marknadsföring och bättre nå ut till ungdomar.

I min undersökning har jag utgått från Teaterföreningen Trotsallt som firade sitt 20-årsjubileum hösten 2014. Trotsallt är en svenskspråkig teaterförening för barn och ungdomar i huvudstadsregionen. I min undersökning fokuserar jag på ungdomsgruppen, som för tillfället har sin lokal i Sandels ungdomsgård.

1.1 Syfte och målsättning

Orsaken till varför jag varför ämnet intresserat mig är att jag själv hållit på med amatörteater sedan min barndom. Jag har varit medlem i Teaterföreningen Trotsallt i över tio år, och under dessa år har jag varit med i ett tiotal produktioner som skådespelare, suttit med i styrelsen som bl.a. ordförande och sekreterare, varit produktionsansvarig för två pjäser samt varit med om att ordna Trotsallts 20-årsjubileum.

Jag har sett mitt examensarbete som en bra möjlighet att undersöka min teaterförening på djupet. Jag var intresserad av statistiken på de ca. 500 medlemmarna som tagit del av verksamheten under de senaste 20 åren. Jag ville ta tillfället i akt att kartlägga Teaterföreningen Trotsallts verksamhet under de gångna åren och se ifall verksamhetens målsättning har motsvarat medlemmarnas erfarenheter.

För övrigt har jag haft svårt att hitta samlad information om amatörteaterverksamhet i Svenskfinland. Informationen är spridd och ofta föråldrad. Problemet med att samla statistik om amatörteaterverksamheten är att många av dessa föreningar drivs endast med hjälp av oavlönat och frivilligt arbete, där medlemmarna ofta inte har tid eller möjlighet att skicka in information om sin verksamhet. Jag ville samla ihop den informationen jag hittade till ett komprimerat arbete.

1.2 Forskningsmetod

I mitt arbete har jag använt mig av både kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder.

Jag har använt mig av intervjuer med nyckelpersoner inom amatörteaterfältet, och med f.d. medlemmar och verksamhetsledare för Trotsallt. Utöver det har jag skickat enkätfrågor till gamla Trotsallt-medlemmar där jag bett dem berätta om sina erfarenheter av föreningen samt utvärdera utbudet, marknadsföringen och intresset för finlandssvensk teater som hobby inom huvudstadsregionen.

Jag har fördjupat mig i litteratur och artiklar inom amatörteater och undersökt Tinfo's amatörteaterstatistik. I min bakgrundsundersökning har jag utgått mycket från boken *Ungdomsteater och personlig utveckling* av den svenska pedagogen Cristina Chaib.

Jag har även utgått från mina egna erfarenheter och observationer efter tio års medverkan i uf-verksamhet.

1.3 Begrepp

Amatör: (*lat. Älskare*) person som för nöjes skull (inte yrkesmässigt) utövar konst, idrott e.d. (*Bonniers Svenska ordbok, 1989*)

Amatörteater: amatörteater är teater utförd av icke yrkesverksamma personer. Verksamhetens medlemmar utför ofta tillsammans alla delar som ingår i en teaterproduktion.

Drama: (*grekiska = handling*) kärnan i drama som metod är ”den aktiva, kreativa handlingen, det konkreta ställningstagandet, som är ett uttryck för hela personligheten i en dramatisk form”. (*Erberth & Rasmusson, 1991, s.8*)

Estetik: (*grek. Aisthesis*) förnimmelse eller varseblivning, berör förnimmelser av det sköna och sinnliga.

Fria teatergrupper: professionella skådespelare som saknar egen institution.

Ideell verksamhet: icke-statlig, allmännyttig verksamhet som bedrivs på ett organiserat sätt utan vinstintresse. (*www.skatteverket.se, 2015*)

Intuition: (*lat. Intueri*) att åskåda, se eller beakta. Att omedvetet bedömma en situation utan tillgång till all fakta.

Kreativitet: (*lat. Créo*) skapa eller frambringa, skapandets förmåga. Kreativitet handlar om originalitet och kreativt tänkande betyder att komma på nya tankar.

Talko: finlandism som betyder 'gemensamt arbete som utförs frivilligt utan egentlig betalning'. (*Ordförrådet, 23.4.2015*)

Uf: ungdomsförening

Ordet 'amatör' har för mig fått en alltmer negativ betydelse = någon som inte kan sitt arbete ordentligt. Därav ordet 'amatörmässig' o.s.v. Ordet förekommer numera sällan i idrottssammanhang, vilket det gjorde tidigare, som en motsats till 'proffs'. Det enda ord jag kommer på där den tidigare positiva betydelsen bibehållits är i ordet 'amatörteater'. Likaså i uttrycket "en glad amatör", då man ursäktas för att inte riktigt kunna något, men ha rätt inställning.

Olle Käll, Språkförsvaret, Sverige

2. OM AMATÖRTEATER

Amatör betyder älskare, men teateramatör och teaterälskare har olika innebörd. En teateramatör är aktiv i sitt förhållande till teater medan en teaterälskare är passiv.
(Essegård, 1955)

I boken *Ungdomsteater och personlig utveckling* (s.5) kallar Cristina Chaib Elis Essegård till en av amatörteaterns pionjärer. Han var grundare till Vilhemina amatörteater 1938 och blev föreningens regissör och verksamhetsledare. Essegård kallas ofta för ”aposteln från Lappland” och var mest aktiv under 1920-40-talet. Hans böcker, bl.a. ”Handbok för teateramatörer” och ”Amatörteaterns mål och medel”, har haft stor inverkan på fältets utveckling och använts flitigt av många grupper.

I citatet ovan delar Essegård upp teateramatörer och teaterälskare till två kategorier där han placerar de ”aktiva” på scen och de ”passiva” som publik. I denna undersökning är det ungdomar som är skådespelare som samtidigt är teaterälskare. Enligt Essegård kan en individ vara teaterälskare utan att vara teateramatör, men inte tvärtom.

2.1 Definition av amatörteater

Amatörteater innebär som framgår av namnet teater som spelas av amatörer, det vill säga icke yrkesverksamma personer. Denna beteckning används oavsett om aktörerna är pensionärer, i arbetsför ålder eller ungdomar. Trots att tonåringar inte kan vara annat än amatörer används prefixet amatör för att beteckna unga människors teaterskapande. (Chaib, s. 13)

Enligt Chaib skiljer sig teater och amatörteater på många sätt. I amatörteater läggs ofta mycket vikt på själva processen istället för målet (en färdig föreställning). Det centrala är deltagarnas upplevelser och erfarenheter. Målsättningen är att utveckla individen och dennes konstnärliga uttrycksformer. I bästa fall kan teater som hobby höja deltagarnas självkänsla och självkänedom, och lära dem samarbetsförmåga och tolerans.

Institutionsteatrarna är ofta bundna till en färdig repertoar medan en amatörteatergrupp själv kan välja när de sätter upp en föreställning, eller om de gör det över huvud taget. Även om teaterproduktionerna kan vara kommersiella satsningar får deltagarna inte betalt för sin insats. Istället kan produktionerna samla in pengar för välgörenhet eller för fortsatt verksamhet.

Amatörteaters arbetssätt skiljer sig från professionell teater. På en institutionsteater står regissören vanligtvis med ett färdigt manus som skall rollsättas, och en stor del av analysarbetet har gått igång redan innan skådespelarna ens hunnit påbörja repetitionerna. I amatörteater är ofta alla medverkare med från projektets början och kan tillsammans tolka manuset och påverka arbetsprocessen. Ofta bildar gruppens medlemmar en arbetsgrupp och utför verksamhetens samtliga delar i samverkan, dock under ledning av en ansvarig vuxen.

Olika amatörteatrars arbetsmetoder skiljer sig såklart från varandra. Vissa institutionsteatrar har på senare tider anammat sig amatörteaterns mer ”fria” arbetsmetoder medan många amatörteatrar använder sig av institutionsteaterns traditionella tillvägagångssätt. Ofta deltar även professionella i amatörteaterverksamhet på olika vis.

Som undantagsfall mellan dessa två finns de fria teatergrupperna. Dessa är professionella skådespelare utan en egen institution. Syftet med de fria teatergrupperna har varit att bryta sig ut ur institutionsteaterns strikta arbetsramar. Inom grupperna kan skådespelarna själva välja vem de arbetar med, hurdana arbetsmetoder de följer, vad de sätter upp och vem de visar det för. (*Chaib, s 13*)

2.1.1 Drama och improvisation

Inom amatörteater används ofta begreppet *drama*. Drama är ett sätt att arbeta med kommunikation och gestaltning. Fokus i dramaövningar ligger mer i utvecklingen av deltagarna än i skapandet av estetiska eller underhållande upplevelser för ett auditorium. Dramaövningar handlar inte om att tävla, och därför kan var och en lyckas.

Inom drama används också *improvisationsövningar* som kan vara mer eller mindre styrda av ledaren. Här skapar deltagarna handlingen i en scen medan de spelar den. Vissa föreställningar kan utgå helt och hållet från improvisation, men sådana förekommer sällan i ungdomsteatrar. (*Chaib, s. 18*)

Ofta används drama- och improvisationsövningar i samband med introduktion av verksamheten, lära-känna-varandra-lekar samt som försmak i teaterskapandet. Övningarna skall bygga på tillit, inlevelse och öppenhet samt skapa en kreativ och positiv utgångspunkt för teaterverksamheten.

Drama har konstaterats kunna förebygga mobbning, psykiskt illamående och diskriminering och utgör ett viktigt element i utbildningen av unga. Andra begrepp som även kopplas ihop med amatörteater är estetik, konstnärlighet, kreativitet och intuition. (*Artikel ur Konstsfundets hemsida, Drama förebygger mobbning. Publicerad 7.2.2015*)

2.2 Amatörteaterns uppkomst i Svenskfinland

Amatörteaterns exakta ursprung är svårt att beräkna. Detta beror på att det funnits så många olika företrädare inom amatörteater vars intressen skilt sig från varandra. Dessa intressen har framför allt varit vad man har velat uppnå med amatörteater. Syftet kan ha varit att skapa en estetisk upplevelse, påverka kulturlivet som kollektiv eller använda teater som bildningsaktivitet. (*Chaib, s.5*)

Finland kallas ofta för amatörteaterns förlovade land. Den första amatörteaterföreställningen i Finland kan härledas till Åbo Akademis invigning 1640. Här uppförde studenterna det första amatörskådespelet på latin. Sju år senare satte institutionens dramatiska aktörer upp ett skådespel av Finlands första dramatiska författare Jacob Chronander.

En annan populär form av amatörteater var sällskapspektakel på 1700-1800-talet, där unga från societeten satte upp spektakel i stadsvåningar eller på lantgods. Det första spektaklet gick av stapeln 1820 och visades upp i societetshusets salong i Åbo. Ofta bads en liten entréavgift och intäkterna gick till något kulturellt ändamål, som t.ex. bygget av Studenthuset i Helsingfors på 1850-talet.-

Amatörteatern fick nationellt intresse i och med operan Kung Carls Jakt 1852, med musik av Zacharias Topelius och Fredrik Pacius, och bygget av ett nytt teaterhus i sten sattes igång. Från 1800-talet framåt bildades många teaterföreningar runtom i landet, bl.a. i Kristinestad, Jakobstad, Tammerfors, Viborg, Vasa och Björneborg. Dessa var ofta ett societetsnöje med relativt låg konstnärlig nivå. Ovanför dessa stod Helsingfors Dramatiska amatörteaterklubb bildad av författare och konstnärer, som var verksam 1895-98.

Snart delades amatörteatern in i olika massrörelser, bl.a. ungdomsrörelsen, arbetarrörelsen och nykterhetsrörelsen. Man började använda amatörteater som ett medel att föra fram ideella och politiska budskap. Småningom blev många teaterklubbar och teaterföreningarna fasta arbetsteatrar. (*Uppslagsverket, Finland 2015*)

Åren efter det andra världskriget gick populariteten för amatörteater i vågor. År 1949 rapporterar professor Yrjö Hind om inget mindre än 250 finlandssvenska grupper, och Centralunionen för Föreningsverksamhet (Seuranäyttämötoiminnan keskusliitto) startades för att se över föreningarna. På 1950-talet sjönk intresset igen. (*Amatörteatern i Norden, s.49*)

Under den senare delen av 1900-talet flyttades fokus huvudsakligen på sommarteatrar medan revyteaterverksamheten var stark under vinterhalvåret.

2.2.2 Ungdomsverksamhet

Teatern har varit den kanske mest livskraftiga av de finlandssvenska ungdomsföreningarnas alla verksamhetsformer. Redan de första föreningarna, med Malax ungdomsförening i spetsen, upptog teater på sitt program. (Eldsjälar i ungdomsföreningarnas teatervärld 2006, s. 7)

Ungdomsföreningar på landsbygden har haft en stor betydelse för amatörteaterns historia. Här spelades ofta upp folkliga skådespel men även mer krävande klassiska och moderna pjäser. Under 1920-1940-talet ledde en bokhandlare från Nykarleby, Josef Herler, en ban-brytande verksamhet som ledare och regissör för många amatörteatergrupper. Herler kallas ofta för ”Mannen som skapade svensk amatörteater i Österbotten”. (*Eldsjälar i ungdomsföreningarnas teatervärld, s. 10*)

Svenska teaterföreningen bildades 1913 som takorganisation för ungdomsföreningarna. Kulturföreningarnas amatörteaterdagar på 1930-1940-talet gav även en chans för ungdomsgrupper från landsbygden att visa upp sina skådespel på Arbetets vännerns scen i Helsingfors.

Bragedramaten grundades 1914 inom föreningen Brage. Här sattes större pjäser upp på Svenska Teatern och mindre på Brages egen scen på Kaserngatan. 1921 grundades en av landets äldsta och största ungdomsamörteatrar, dvs. Studentteatern och den finskspråkiga versionen Ylioppilasteatteri. (*Uppslagsverket: Amatörteater, 2015*)

3 UNGDOMARS TEATERSKAPANDE

Alltmer betonas barns och ungdomars aktiva deltagande i kulturaktiviteter. Att själv vara aktiv genom att arbeta med färg, dreja eller spela teater ger unga människor rikare upplevelser än om de endast passivt konsumerar kultur. (Chaib, s 32)

Många forskare är ense om att en kreativ process utvecklar och berikar människan. Det finns ett behov av ett ”kulturellt frirum” där man kan vara kreativ och tillsammans med andra experimentera med alternativa kommunikationsformer. Ungdomar väljer ofta att under sin fritid uttrycka sig genom konstnärliga former. Här slipper de bli betygsatta, ifrågasatta eller jämförda med sina kamrater. Många tonåringar som håller på med teater

engagerar sig även i andra kreativa sysselsättningar så som musik, målning och läsning. Den ena uttrycksformen utesluter inte den andra, snarare tvärtom.

Som tidigare påpekats utvecklar teaterskapandet individens självförtroende och självkunnande, samt stimulerar ungdomars personliga utveckling. Genom att skapa teater bildar ungdomar meningsfulla uppfattningar om sig själva och omvärlden och hur de på ett konstruktivt sätt ska uttrycka känslor och tankar för andra. Här lär de känna sina egna resurser och har möjlighet att utveckla dem under trygga förhållanden.

Även om teaterverksamhet kan vara en krävande och ofta ansträngande aktivitet både fysiskt och psykiskt har studier visat att teaterskapande ger nya krafter till vardagen. Detta beror på att man balanserar de kunskapsintensiva arbetspassen under skolan med en konstnärlig och givande fritidsaktivitet, där ungdomarna får ge uttryck för sina inneboende resurser. (*Chaib, s 33, 56*)

Amatörteaterns roll har ursprungligtvis delats upp i bildningsaktivitet och konstupplevelse. Nuförtiden har begreppen närmast sig varandra, då dagens utbildade ungdomar kan ta till sig både bildningskultur och populärkultur samtidigt.

4 AMATÖRTEATERNS POSITION IDAG

Enligt undersökningen *Kartläggning av amatörkulturorganisationer i Norden* (2010) anser 60% av Finlands ideella organisationer att myndigheter och politiker värdesätter deras kompetens. Det finns en positiv attityd och öppen dialog med myndigheter och institutioner, och organisationerna har en röst i frågor angående beslutsfattande. Siffrorna är goda i jämförelse med bl.a. Sverige, där 90% av de ideella organisationerna ansåg att deras arbete inte uppskattas.

Amatörteatern tar sig nya former hela tiden. Från att ha börjat med teaterföreningar ute på landsbygden har teatern spridigt sig till olika folkrörelser och blivit ett medel för att uttrycka åsikter, tankar och kritik. Idag har rörelsen gått mot en förändring mot professionalisering. Många föreningar befinner sig i gränslandet mellan amatör och professionalism, då många föreningar anlitar yrkesutövare inom teater, bl.a. regissörer. I vissa fall har ordet ”amatör” tagits bort i organisationens produktioner p.g.a ordets negativa klang.

I Finland delas amatörteatern upp efter årstiden. Under vinterhalvåret ligger vikten på teaterföreningar medan under sommarhalvåret dominerar sommarteatrarna. Speciellt Österbotten har en stark revysäsong under vinterhalvåret. Även många sommarteatrar övar in sina pjäser redan under vinterhalvåret. Sommarteatrarna har den största

synligheten inom amatörteater. Sofia Wegelius, teaterkoordinator på FSU, påpekar dock att även om sommartheater är amatörteater känns begreppen inte synonyma med varandra.

En annan populär form av amatörteater är projektbaserade musikaler. Trenden startade med musikalen Vaude som organiserades av Finlands Svenska Ungdomsförbund år 2009. Turneringen blev en stor succé och uppföljaren Chans kom två år senare. Dessa musikaler har ofta ett stort produktionsteam bakom sig med mer eller mindre professionella regissörer och manusförfattare.

Bakom arbetet med musikalen står en stor arbetsgrupp som har arbetat med musikaler tidigare. Det är det närmaste en proffsmusikal man kan komma. Ungdomarna får en chans till mer erfarenhet och scenvana och kan samtidigt komma i kontakt med andra ungdomar från Svenskfinland. (Jonathan Fogelholm, projektledare för Chans)

Wegelius konstaterar även att musikaler är en populär trend för tillfället. Ungdomar tycker helt tydligt om att gå på audition och är självsäkra när det gäller att visa upp sina talanger. Intresset kan vara rotat i dagens populära Reality-TV kultur, vars maskineri konstant signalerar att 15-minutes-of-fame är värda att sträva efter.

Under våren 2011 sökte sig 170 ungdomar till Chans. Den tredje allfinlandssvenska musikalen Riskzon arrangerades 2013. Kulturfonden har beviljat FSU 120 000€ för den fjärde musikalen, med premiärdatum under september 2015. Den här gången planeras verksamheten även innefatta teaterskolor. *(Artikel; Musikalen Chans samlar unga finlandssvenska, 2011)*

4.1 Takorganisationer

4.1.1 Finlands Svenska Ungdomsförbund

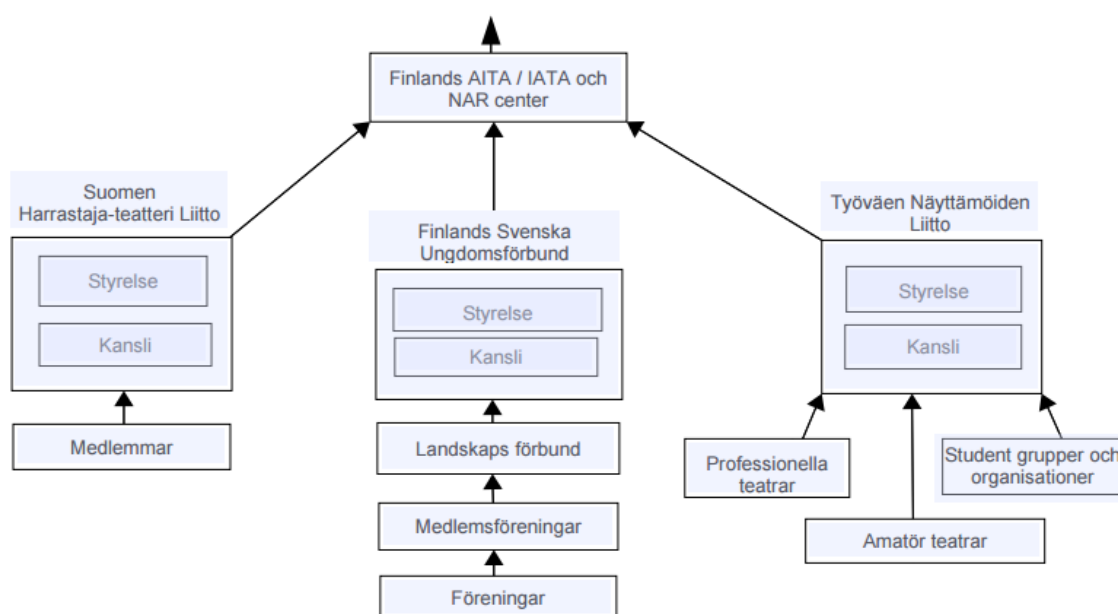
FSU (Finlands Svenska Ungdomsförbund) står som takorganisation för ungdomsföreningarna runt om i landet. FSU består av fyra landskapsförbund: Nylands Svenska Ungdomsförbund (NSU), Svenska Österbottens Ungdomsförbund (SÖU), Åbolands Ungdomsförbund (ÅUF) och Ålands Ungdomsförbund (ÅIUF).

FSU's huvuduppgift är att bevaka ungdomsföreningarnas intressen och skapa förutsättningar för ungdomsverksamhet i Svenskfinland. Organisationen erbjuder

service och rådgivning inom föreningsverksamhet samt står för informationsspridning om både nationella och internationella projekt. FSU ordnar årligen flera evenemang, varav Barnteaterfestivalen och sångtävlingen Stjärnskottet/Melodi Grand Prix är bland de populäraste.

Organisationen är medlem i Finlands AITA/IATA- center. Genom centret är FSU medlem i NAR (Nordisk Amatörteater Råd), NEATA (North European Amateur Theatre Alliance) och AITA/IATA (International Amateur Theatre Association). Medlemskapet i de ovanstående förbunden möjliggör kontakten till de övriga teaterförbunden i världen.

Figur 1. Figuren visar den nationella strukturen för amatörteater (FSU's hemsida 2015)

Organisationen uppfyller en viktig roll i samhället genom att erbjuda ungdomar trygga och givande fritidssysselsättningar där dessa får utveckla både andliga och sociala färdigheter. (Intervju Sofia Wegelius, FSU's hemsida 2015)

4.2 Teaterföreningar i huvudstadsregionen

4.2.1 Studentteatern

Studentteatern, som står under Studenternas teaterförening r.f., formades ur Fredagssällskapets dramatiska cirkel år 1939. Fredagssällskapet bestod av en

litteraturhistorisk studentsammanslutning, men ett intresse väcktes för både praktisk och teoretisk undervisning inom teater.

Den första föreställningen ”Lyckliga Dagar” regisserades av Vivica von Frenckell-Bandler hösten 1939, men premiären måste skjutas upp på grund av vinterkriget. Den första evakueringsordern kom tre dagar före premiären. Gruppen valde snabbt en mera uppsluppen uppsättning, och under turnén spelades skådespelet upp för soldaterna på fronten.

Efter en paus hade Studentteatern premiär igen den 15 maj 1949 med August Strindbergs enaktare ”Paria” och ”Debet och Kredit”. År 1951 upptogs Studentteaterns förening i föreningsregistret.

Under årens lopp har föreningen fungerat som en grogrund för unga talanger, och många kända teaterproffs har börjat sin karriär i Studentteatern. Urvalsproven ordnas under hösten och teatern producerar årligen fyra till sju pjäser under ledning av professionella regissörer. Teatern har sin scen i Helsingfors Gamla studenthus, och under somrarna fungerar sommarteatern i Blåbärslandet. Studentteatern fungerar inom Studentkåren vid Helsingfors Universitet, men har egen styrelse. (*Studentteaterns hemsida 2015*)

4.2.2 AV-teatern

AV-Teatern är en dynamisk, oftast professionellt ledd amatörteatergrupp med egen scen i centrum av Helsingfors. AV-Teatern har uppträtt i flera länder som Finlands finlandssvenska representant, bl.a. under NEATA:s (North European Amateur Theatre Alliance) Nordeuropeiska Amatörteaterfestival i Litauen.

På 1980-talet leddes verksamheten av Erik Niiranen, som fått stor kändedom i den finlandssvenska amatörteaterkretsen och regisserat flera pjäser, bl.a. den stora och omfattande musikalen *Cabaret*. I och med hans plötsliga bortgång 1987 beslöt man att instifta ett årligt vandringspris till en medlem i teaterkretsen som visat sig aktiv och engagerad.

Under 2000-talet har flera unga amatörförmågor tagit del av AV-teaterns verksamhet under ledning av bl.a. Göran Sjöholm, Sven Sid och Elisabeth Öhman. För några medlemmar har teatern senare blivit deras yrke, dock är alla skådepelare på AV fortfarande oavlönade amatörer. (*AV-teaterns hemsida 2015*)

4.2.3 Annegården och Föreningen för Drama Och Teater, DOT r.f.

DOT arrangerar i samarbete med Annegården, Unga Teatern och KSUF (Kyrkslätt Skärgårds Ungdomsförening r.f.) fyra olika dramagrupper. Ungdomsgruppen Teater Tellus arbetar med de ungas uttrycksförmåga, både individuellt och i grupp. Verksamheten består av dramaövningar, improvisation, röst användning, kroppsspråk, koncentrationsövningar, teaterlekar och rollspel. I slutet av terminen presenteras arbetet i form av en demo för föräldrar och vänner. (*DOT's hemsida 2015*)

Föreningen för Drama Och Teater, DOT rf, är ett dramapedagogiskt kompetenscenter. Föreningen har varit verksam sedan 2006 och består av dramapedagoger, skådespelare och andra yrkesverksamma inom teater och pedagogik. DOT erbjuder undervisning och utbildning inom drama och teater för barn och ungdomar, både i skolundervisning och fritidsverksamhet. DOT är fast aktör i Produforum-nätverket Produforums vänner.

I samband med teatrar och museer arrangerar föreningen publikarbete i form av dramaverkstäder och museipedagogiska tidsresor. DOT ordnar även fortbildning i drama för lärare och vuxna samt verkstäder och kurser inom arbetstrivsel för företag. (*Annegårdens hemsida 2015*)

4.2.4 Trotsallt

Teaterföreningen Trotsallt rf är en svenskspråkig förenig i Helsingfors vars målsättning är att kunna erbjuda teaterintresserade barn och ungdomar en möjlighet att utveckla sig själva och sitt teaterintresse genom att öva in och spela upp egna produktioner. Föreningen har inga konstnärliga inträdesprov, och alla som vill delta ska få göra det utan ekonomiska hinder. Trotsallt ordnar även kurser och gemensamma teaterbesök för sina medlemmar. Föreningen firade 20-årsjubileum under hösten 2014. (*Trotsallts hemsida 2015*)

4.2.5 Vanda Teaterförening

Vanda Teaterförening rf grundades 1996 för att befrämja kulturutbudet på svenska i Vanda och Helsingforsregionen. Verksamheten fokuserar på teaterverksamhet för barn och ungdomar, mestadels i form av sommarteater. Tanken är att alla som vill skall kunna vara med, såväl på scenen som i hela arbetet med en teaterproduktion.

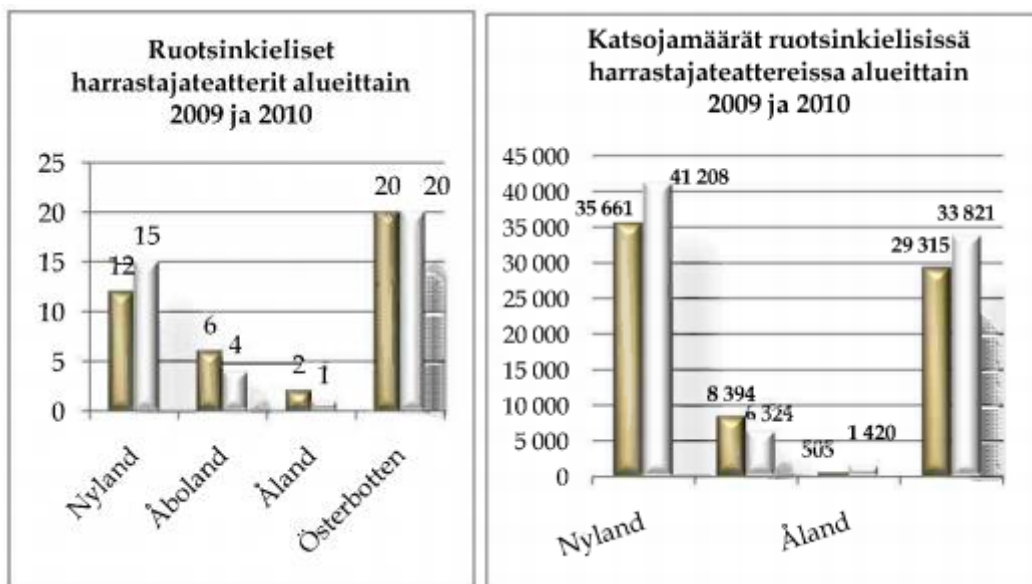
De två första åren uppfördes sommarteater på utomhusscenen vid kvarnen och forsen i Helsinge Kyrkoby. Sedan 1999 har verksamheten funnits i Veininmylly i Dickursby. Utomhusscenen ligger vid vattenbrynet med en ca 100 personers läktare vid åbranten. (*Vanda Teaterförenings hemsida 2015*)

5 TEATERSTATISTIK

Amatörteatern i Svenskfinland har i stort sett utvecklats från ungdomsföreningsrörelsen. I Finland finns ca. 80 finlandssvenska amatörteatrar, varav 15 av är sommarteatrar. Årligen sätts det upp ca. 600 föreställningar där ca. 1200 personer står på scen. Föreställningarna lockar årligen över 100 000 besökare. Allt som allt engagerar amatörteatern tusentals frivilliga.

Den finlandssvenska amatörteaterns statistikinsamling har redan långa anor. Det var först år 2009 som Tinfo (Teaterinfo Finland) för första gången började samla och kartlägga den finskspråkiga amatörteaterverksamhet. Tinfos senaste publikation över finsk- och svenskspråkig amatörteater är från kalenderåret 2009-2010. Informationen har samlats via enkäter som skickats ut till ca. 1000 teatrar i Finland. På frågeformulären svarade 451 amatörteatrar, varav 360 hade föreställning år 2010. 40 st av dessa var finlandssvenska amatörteatrar. (*Tinfo's amatörteaterstatistik 2015*)

Nedan finns uttag ur statistiken 2009-2010. Nästa gång kommer statistiken att samlas under treårsperioden 2014-2016.

Tabell 1. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarna regionvis 2009 och 2010 (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010)

Tabell 2. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarnas publikantal regionvis 2009 och 2010 (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010)

Ruotsinkieliset harrastajateatterit Teatteri	Alue /	Näy- telmiä	Esitys- kertoja	Katsoja- määrä
Nyland, 15 teatteria		17	220	41 208
AV-Teatern inom Arbetets Vänner Huvudföreningen r.f.		2	20	767
Borgå svenska lillteater, BUF		1	10	453
Evitskog ungdomsförening r.f.		1	16	2 770
Fällåker Teater		1	30	4 800
Finns sommar-teater		1	17	3 466
Halvmaskarna/ västra sjundeå uf		1	4	180
Liljendalrevy		1	12	2 400
Lurens sommar-teater		1	22	6 284
Pellinge Ungdomsförbund r.f.		1	7	560
Teaterföreningen Trotsallt r.f.		2	9	190
Tenala ungdomsförening		1	7	520
Vanda Teaterförening		1	17	1 420
Västnyländska Ungdomsringen VNUR / IF Raseborg		1	10	1 755
Västnyländska Ungdomsringen VNUR / Raseborgs Sommar-teater		1	22	14 300
Västnyländska Ungdomsringen VNUR / Raseborgs Teatersällskap		1	17	1 343

Tabell 3. Tabellen visar de svenskspråkiga amatörteatrarna i Nyland (uppgifter ur Tinfos amatörteaterstatistik 2010)

Undersökningen visar att de finlandssvenska amatörteatergruppernas åskådarantal växte under 2010. Teatrarna hade ett publikantal på 82 773 jämfört med 73 875 år 2009.

Föreställningarnas antal ökade till 480 år 2010 (2009: 412). I medeltal satte teatrarna upp tolv föreställningar. I medeltal fanns det 2069 åskådare per teater (2009: 1847) med 172 åskådare per föreställning. (2009: 179). (Tinfo 2015)

Det senaste året har föreställningsantalet sjunkit. År 2014 var det ca. 20 grupper färre som spelade. Wegelius kan dock inte säga vad det kan bero på. Möjligtvis kan det ha berott på finansieringen, då det är överlag dåliga tider för tillfället. (Intervju, Sofia Wegelius 16.3.2015)

6 FINANSIERING OCH LOKALER

Den största delen av föreningarnas finansiering kommer från fristående fonder och offentligt stöd, som t.ex. stipendier eller bidrag. De vanligaste stödorganisationerna för den finlandssvenska uf-teaterverksamheten är Kulturfonden, Stiftelsen Tre Smeder och Konstsamfundet, men amatörgrupper kan även söka understöd från Svenska Teaterföreningen i Finland r.f., Kulturfonden för Sverige och Finland, Samuel Hubers Konststiftelse och Centret för Konstfrämjande. Även organisationer som FSU och Ungdomscentralen i Helsingfors lediganslår stipendier för ungdomar och ungdomsgrupper som utövar konst och kultur på amatörbasis. (Fyrk.fi, 2015)

Föreningarnas andra ekonomiska resurser innefattar bl.a. medlemsavgifter, deltagaravgifter, sponsorer och biljettintäkter.

De flesta föreningarna har tillgång till gratis kommunala lokaler. Många teatergrupper håller till i ungdomsgårdar medan få hyr in sig i olika lokaler. Lokalernas utrymmen och placering är viktig för en ordentlig verksamhet. Det kan vara stora skillnader mellan att ha en egen lokal eller hyra en olämplig skolsal. Många teatergrupper är beroende av att verka i lokaler som åtminstone delvis är anpassade till verksamheten. Utbudet på bra lokaler är litet i jämförelse med antalet organisationer. (*Kartläggning av amatörkulturorganisationer i Norden, s. 28-29*)

7 TEATERFÖRENINGEN TROTSALLT RF.

7.1 Historia

Teaterföreningen Trotsallt r.f. grundades den 1 december 1994.

Under provspelningarna till ungdomsmusikalerna *Ung* och *Show it* samt under provfilmningen för TV-serien 16 konstaterades det att det fanns ett stort behov av en finlandssvensk teatergrupp för ungdomar i Helsingfors. Även Helsingfors stads ungdomscentral och kulturcentral hade uttryckt en önskan om en teaterförening för svenskspråkiga ungdomar i huvudstadsregionen. Ben Ahlfors, Henrik Grönroos och Johan Palmén nappade på idén och det ledde till det konstituerande mötet för föreningen.

I mötet deltog Johan Palmén, Ben Ahlfors, Henrik Grönroos, Mikaela Strömberg, Jonas Wahlforss och Veronica Westin. Som föreningens första ordförande valdes Johan Palmén. Palmén hade tidigare lett ungdomsverksamhet på ungdomsgårdar och var till en början motvillig idén att starta en förening med tanke på all byråkrati och ansvar föreningsverksamhet innebär. Men till sist grundades det en förening, trots allt.

Föreningen behövde ett namn. Två förslag gavs - Tåget och Trotsallt. Bakgrunden till namnförslagen kommer antagligen från den mystiska kvällen när några av föreningens grundare satt på tågstationen i Helsingfors och väntade på tåget till Åbo. Plötsligt blev det elavbrott, stationen blev mörklad och inga tåg avgick. Men resenärerna fick en öl på stationen – trots allt. Efter en spännande röstning fick Teaterföreningen Tåget och Teaterföreningen Trotsallt tre röster var. Ordförandes röst avgjorde.

Under föreningens tjugoåriga historia har ca 450 barn och ungdomar deltagit i Trotsallts verksamhet. Föreningen har inga egna utrymmen, men har fungerat i Ungdomscentralens, Teatermuseets, Arbetets vänners och Labbets utrymmen. Just nu huserar barngruppen i Svenska arbetarinstitutets utrymmen och ungdomsgruppen i ungdomsgården Sandels utrymmen. Ungdomsgården Happi har även fungerat som en samarbetspartner.

Teaterföreningen Trotsallt är en ideell förening och har under årens lopp fått bidrag av bland annat Svenska Kulturfonden, Konstsfundet, Sparbanksstiftelsen, Tre Smeder och Ungdomscentralen i Helsingfors. (*Intervju Johan Palmén, Trotsallts hemsida 2015*)

7.2 Ungdomsgruppen – verksamhet och målsättning

I ungdomsverksamheten vill Trotsallt ge ungdomarna så mycket frihet som möjligt inom en produktion och låta dem bekanta sig med alla delar. Det gäller allt från scenografi och kostymer till produktion och ljud och ljus. Syftet är också att stöda ungdomarna och erbjuda dem en verksamhet som gynnar deras självförtroende och ger dem en känsla av att lyckas. Ungdomsgruppen är ett samarbete mellan Teaterföreningen Trotsallt r.f. och Ungdomscentralen. (*Trotsallts hemsida, 2015*)

8 UTREDNING AV TEATERFÖRENINGEN TROTSALLTS VERKSAMHET

För att få en insikt i Teaterföreningen Trotsallts verksamhet under de gångna 20 åren har jag utöver mina egna observationer och erfarenheter i föreningen under de gångna tio åren intervjuat Jolin Slotte, verksamhetsledare för ungdomsgruppen 2007-2011, och Johan Palmén, föreningens grundare och första ordförande.

Jolin Slotte, författare till *Närhelst hon kommer*, 2014 och *Fråga aldrig varför, tvivla aldrig mer* 2011 har i över tio år skrivit och regisserat barn- och ungdomspjäser för Teaterföreningen Trotsallt rf. Hon började i Trotsallt som skådespelare och efter det har hon haft många roller i föreningen. Hon har lett både ungdoms- och barngruppen och regisserat tiotal pjäser. Hon har även suttit i styrelsen som ordförande, viceordförande och kassör. Men först och främst har hon varit den drivande kraften inom föreningen och sett till att målsättningarna upprätthållits.

Då hon blir intervjuad för sina böcker tar hon ofta upp Trotsallt och hur stor betydelse föreningen haft i hennes liv. Utan Trotsallt hade hon inte börjat skriva. Teaterhobbyn gav först och främst ett tillfälle att träffa vänner, i andra hand testa på skapande. Under sin lärartid i Brändö Gymnasium var Trotsallt ett sätt att få bättre kontakt med eleverna. Och förstås har det varit väldigt, väldigt roligt.

Slotte ser många likheter med Trotsallt och liknande amatörteaterorganisationer som TaDaM, Studentteatern och AV-teatern, men även olikheter. Trotsallt är för det första inte lika välkänt som de ovannämnda. Medlemmarna har hittat hit via vänner och bekantas bekanta.

Trotsallt kan inte tävla med de redan kända och etablerade grupperna. Det är inte meningen heller. Ungdomar som går med i t.ex. TaDaM klarar sig redan. Trotsallt är till för dem som går under radarn. De utstötta, de svaga, de som glöms bort. De som inte känner att de passar in den stereotypa bilden av ungdomsteater. Det är dessa vi vill nå. Det är dem som behöver Trotsallt. (Slotte, 2015)

Trotsallts verksamhet är även mycket mer fristående. Vilken slags produktion görs beror helt på gruppen och vad de känner att de vill säga. Man behöver inte nödvändigtvis stå på scenen, utan man kan skriva manus, öva sig på regi, sy kläder eller ansvara för ljud och ljus.

Enligt Palmén var grunden för Trotsallt att ge medlemmarna en möjlighet att testa sina gränser och bryta normer inom scenkonsten. Med mottot ”av ungdomar för ungdomar” vill Trotsallt erbjuda en motvikt till den vuxna synvinkeln på vad teater är. Istället för en färdig pjäs med färdiga karaktärer vill Trotsallt uppmuntra ungdomarna att själva undersöka vad de vill visa upp och varför.

Enligt Slotte har Trotsallt både en social och konstnärlig funktion.

Det som händer på scen är inte alltid det viktigaste. Trotsallt vill ge sina medlemmar en möjlighet att utveckla sig själva som skådespelare men främst som individer. Det bästa jag gjort har inte nödvändigtvis synats på scen – att se hur någon som varit mobbad, haft problem hemma eller haft en negativ inställning utvecklas till en starkare individ är den mest givande erfarenheten. (Slotte, 2015)

Trotsallt har inga konstnärliga inträdesprov. Både Jolin och Palmén understryker att det positiva med föreningen är att alla som vill skall få delta för en låg kostnad. Slotte påpekar dock att detta kan ha en negativ inverkan på deltagarnas vilja att binda sig. Ifall man inte är ekonomiskt bunden till en fritidsverksamhet kan det hända att man inte prioriterar verksamheten under sin fritid. Eftersom teaterskapande är mycket beroende på att alla medlemmar är aktiva och närvarande kan det skapa problem ifall någon av medlemmarna inte kan binda sig till verksamheten.

Slotte menar att det behövs en ”eldsjäl”, en stark ledare som klarar av att inspirera och motivera gruppen. Det behövs en klar verksamhetsplan och en tidtabell för både övningar och föreställningar. Tidtabellen skall genast klargöras för alla medlemmar och så fort produktionen är i gång skall det finnas ett namn för pjäsen. Trots mycket frihet måste verksamheten ändå kännas seriös och målmedveten.

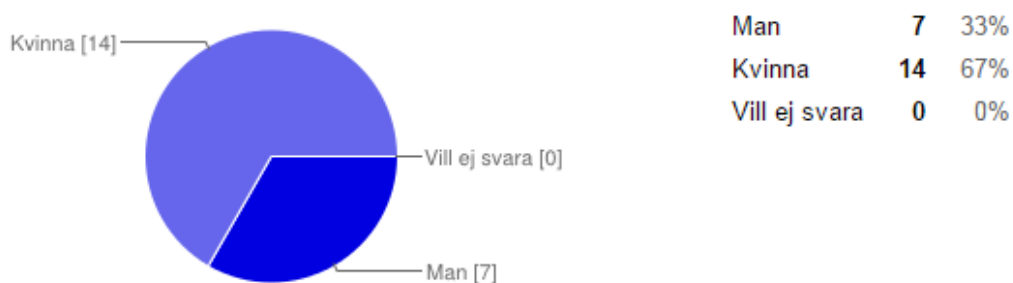
8.1 Medlemsstatistik och enkätsvar

För att bäst få reda på erfarenheter av och åsikter om Trotsallts ungdomsgrupp har jag i min undersökning utgått från diskussioner och intervjuer med f.d. medlemmar i olika åldrar och med olika bakgrund. Jag har även skickat ut ett enkätformulär till 45 f.d medlemmar, varav 21 svarade på undersökningen.

Min kärnfråga var ifall Trotsallts målsättningar har uppfyllts och ifall verksamheten har uppfyllt de löften som givits. Jag har även bett dem som svarat på enkäten att utvärdera utbudet, marknadsföringen och intresset gällande teaterverksamheten i huvudstadsregionen.

I undersökningen kallar jag dem som svarat på undersökningen för deltagare. En bilaga med enkätformuläret hittas på s. 40.

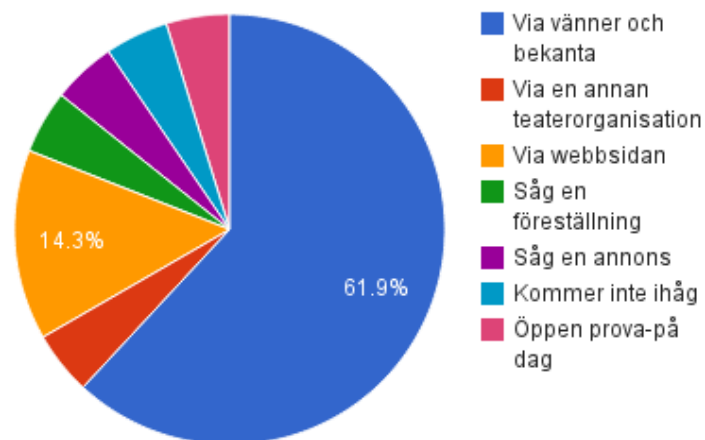
Jag är:

Figur 2. Figuren visar könsfördelningen i enkätsvaren

På enkäten svarade 7 män och 14 kvinnor, allt som allt 21 personer. Deltagarna var i varierande ålder och hade varit verksamma i föreningen mellan 1998-2013. Alla deltagare förutom en (1) hade varit med som skådespelare. Majoriteten hade även gjort diverse uppgifter i föreningen, bl.a. suttit med i styrelsen, skrivit manus, gjort ljud- och ljusarbete samt tagit hand om andra produktionsomfattande uppgifter.

Hur hittade du till Trotsallt?

Figur 3 Figuren visar hur deltagarna har hittat till Trotsallt

Deltagarna hade helt klart hittat till Trotsallt via word-of-mouth, alltså genom att ha fått veta om verksamheten av sina vänner och bekanta. Även webbsidan hade fungerat som en portal.

Tabell 4. Tabellen visar hur många som deltagit i en annan teaterverksamhet utöver Trotsallt

Majoriteten hade deltagit i andra teaterorganisationer antingen före eller efter sin tid i Trotsallt. Dessa var bl.a. Studentteatern, Annegården, AV-teatern, Narrin Näyttämö på Happi, gamla Rampen, Teaterboulaget i Pargas och TaDaM.

För att få uttrycka mig genom teater	13	61.9%
Träffa vänner	7	33.3%
Träffa nya människor	7	33.3%
Göra en föreställning	5	23.8%
Göra improvisation/teaterlekar	5	23.8%
Ha en hobby	1	4.8%
Ha roligt	12	57.1%
Utveckla mig som skådespelare	9	42.9%
Utveckla mig inom ett specifikt område	1	4.8%
Delta i styrelseverksamhet	1	4.8%
Gå på teater	1	4.8%
Kommentera/påverka något i samhället	0	0%
Öva mig på att stå inför en publik	3	14.3%

Tabell 5. Tabellen visar varför deltagarna gått med i Trotsallt

Tabell 5 visar varför deltagarna gått med i Trotsallt. I enkäten har deltagarna fått välja de tre (3) viktigaste orsakerna till varför de gått med i verksamheten. Det viktigaste var att få uttrycka sig genom teater och att ha roligt. Många prioriterade även att kunna utveckla sig själva som skådespelare samt att träffa vänner och nya människor. Det minst viktiga har varit att kommentera något i samhället.

Erbjuda en verksamhet som gynnar medlemmarnas självförtroende	15	71%
Göra en föreställning	21	100%
Göra improvisationsövningar	15	71%
Gå på teaterföreställningar	8	38%
Erbjuda kurser inom teater	0	0%
Informera om teaterfältet i Svenskfinland	2	10%
Erbjuda styrelseverksamhet för medlemmar	12	57%
Låg medlemskostnad	19	90%
Låta medlemmarna bekanta sig med alla delar i en produktion	9	43%
Ha roligt!	21	100%

Tabell 6. Tabellen visar hur Trotsallts målsättningar har uppfyllts.

Tabell 6 visar hur deltagarna utvärderat Trotsallts verksamhet. Deltagarna har fritt fått välja de målsättningar som de anser uppfylldes under deras tid i ungdomsgruppen.

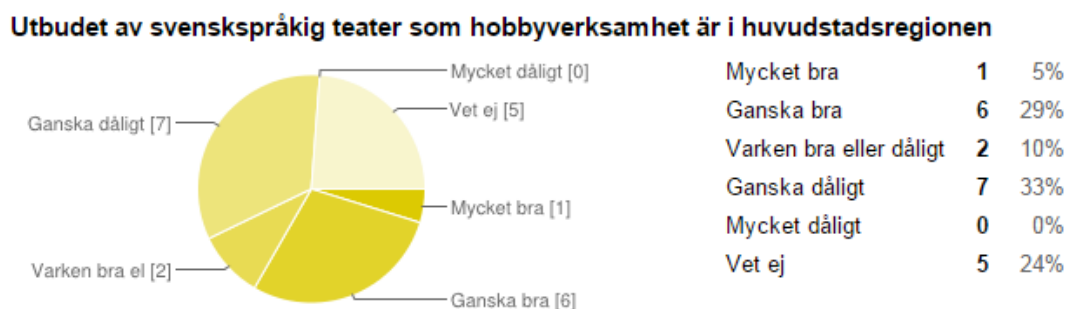
Alla deltagare anser att de har haft roligt och att de fått göra en föreställning. Över hälften anser att de har erbjudits en verksamhet som gynnat deras självförtroende, att de fått göra improvisationsövningar samt erbjudits en låg medlemskostnad och möjlighet till styrelseverksamhet. Under hälften anser att de erbjudits en möjlighet att gå på teater eller blivit informerade om teaterfältet i Svenskfinland, och ingen anser sig ha blivit erbjuden ytterligare kursmöjligheter.

Deltagarna fick även beskriva på vilket sätt verksamheten skiljt sig från andra teaterorganisationer. De vanligaste svaren var att Trotsallt kändes mera fritt och lekfullt. Medlemmarna hade haft större makt i att påverka när, hur och varför en produktion satts upp. Gruppen har beskrivits som intim där man ofta känt varandra från tidigare. Tyngdpunkten har legat på att deltagarna ska få ha roligt och få uttrycka sig fritt, inte på att göra en stor produktion. Man har tryggt fått prova sig fram, och avsaknaden av inträdesprov har beskrivits som positivt.

Gruppen beskrevs även som oseriös, och att verksamheten har lidit på grund av att medlemmar inte kunnat binda sig.

8.2 Deltagarnas åsikter om teaterverksamhet i huvudstadsregionen

I enkätundersökningen har deltagarna även fått utvärdera utbudet och marknadsföringen av samt intresset för teater i huvudstadsregionen.

Figur 4. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande utbudet av teaterverksamhet i huvudstadsregionen

Åsikter om utbudet har fått delade åsikter mellan antingen ganska bra eller ganska dåligt. 34% anser att utbudet varierar mellan Mycket bra och Ganska bra, medan 33%

anser att utbudet borde förbättras 10% tycker att det varken är högt eller lågt, och 24% anser sig inte veta hur utbudet ser ut.

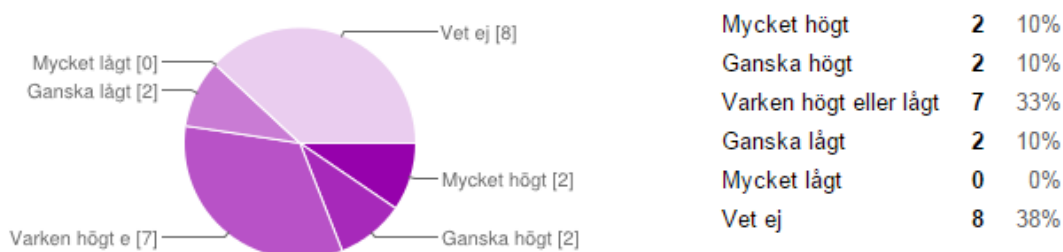
Marknadsföringen av svenskspråkig teater som hobbyverksamhet är i huvudstadsregionen

Figur 5. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande marknadsföringen av teaterverksamhet i huvudstadsregionen

Majoriteten (64%) av deltagarna anser att det finns stora brister i marknadsföringen av teaterverksamhet. Bara 5% anser att marknadsföringen fungerar som den är.

Intresset för svenskspråkig teater som hobbyverksamhet är för tillfället

Figur 6. Figuren visar f.d. Trotsallt medlemmars åsikter gällande intresset för teaterverksamhet i huvudstadsregionen

De flesta har inte haft en uppfattning om hur intresset för teater ser ut för tillfället. 33% anser att det är varken högt eller lågt, medan 20% tycker att intresset ser bra ut. 10% tycker att intresset är Ganska lågt.

9 UTREDNING AV AMATÖRTEATERFÄLTET

För att få en omfattande uppfattning över hur amatörteatern ser ut idag och vart den är på väg har jag utöver egna observationer, litteratur och forskning intervjuat nyckelpersoner inom det finlandssvenska amatörteaterfältet.

Sofia Wegelius har arbetat som teaterkoordinator på Finlands Svenska Ungdomsförbund i 6 år. Hon har studerat på Folkhögskolan i Borgå och varit med och organiserat verksamheten under ett par års tid.

Hanna Åkerfelt är utbildad dramainstruktör och har varit verksamhetsledare för Labbet sedan årsskiftet 2014. Efter att ha avslutat sin examen för Master of Theatre Practice i England 2008 arbetade Hanna fyra år som dramaturg på Svenska Teatern i Helsingfors. Hon har alltid varit intresserad av att skriva och skrev som 17-åring sin första pjäs, som spelades på Åbo Studentteater 2001. Hon har även skrivit pjäser för Tryckeriteatern och AV-teatern, spektakel för Hangö Teaterträff och PlayMe tillsammans med Niklas Rosström & Johan Storgård.

9.1 Utbud

Det är viktigt att det finns olika typer av teaterverksamhet. Enligt Åkerfelt har Studentteatern, ungdomsmusikaler, AV-teatern, Trotsallt och sommarteatrar alla en viktig roll att uppfylla. Alla dessa erbjuder teaterverksamhet på olika nivåer som passar ungdomars olika intressen och varierande deltagarförmåga.

Åkerfelt tycker att teater för ungdomar inte alltid görs på ungdomars villkor. Idéer om vad ungdomar är intresserade av kan komma från en ganska snäv diskussion med ett litet antal skolelever, varifrån det sedan dras alltför starka slutsatser som inte representerar majoritetens tankar. Då bildas lätt ett glapp mellan generationerna.

Åkerfelt anser att varje skola kunde ha sin egen teatergrupp. Grundskolan erbjuder musik- och bildkonstlektioner så varför inte även teater. Slotte betonar å andra sidan att teateraktivitet utanför skolan ger ett bättre bollplan för personlig utveckling. Här kan individen lösgöra sig från de redan färdigt etablerade människokretsarna och bokstavligen ”skapa en ny roll i en ny kompiskrets”. I skolteatergrupper finns risken att man inte känner sig bekväm med att uttrycka sig ifall med i gruppen finns t.ex. en gammal mobbare. Å andra sidan kan det ge ett bra tillfälle att lösa gamla konflikter.

Det kan löna sig att krasst skilja på åldersgrupper. En förening som erbjuder verksamhet för 15-25-åringar vill självklart nå så många intresserade som möjligt, men detta kan även ha en oönskvärd sidoeffekt. En 25-åring kan känna att den inte har mycket gemensamt med en 16-åring och kan oroas att nivån på verksamheten är för låg.

Wegelius påpekar att det är viktigt att det finns ett utbud på både bindande och icke-bindande verksamhet! De ungdomar som vill vara aktiva i föreningen och vara med om

att bestämma skall få göra det, medan de som inte vågar binda sig även ska bli erbjudna teaterverksamhet, t.ex. i form av improklubbar. Eller varför inte kombinera två aktiviteter – t.ex. improvisation och fitness?

9.2 *Marknadsföring*

Åkerfelt tror att det finns mycket som ungdomsföreningarna kan göra för att förbättra marknadsföringen av teater som hobby. Det behövs bättre samarbete och nätverk mellan föreningarna och mer koordinering på fältet. Föreningarna kunde se till att de inte håller på med precis samma saker under samma tider. De kunde delta i nätverksevenemang och vara mer proaktiva. Det lönar sig att modigt ta kontakt med liknande föreningar och våga komma med konkreta samarbetsplaner. Om man har en produktion som centrerar kring blindhet kan det vara givande att ta kontakt med Synskadades Centralförbund eller kennelförbundet. Man kan även ta kontakt med någon man inte tänkt sig, t.ex. Ungmarta. Istället för att alla skall dra sin egen grej borde man inte vara rädd att marknadsföra andras verksamhet. Det är ändå till det gemensamma goda. Ifall den egna föreningen inte kan erbjuda en viss typ av verksamhet kan man alltid hänvisa till en annan förening.

Wegelius håller med om att marknadsföringen alltid är problematisk då det handlar om ungdomar. Man måste utnyttja rätta kanaler på rätt sätt. Men vilka är kanalerna? Barngrupper är lätta att nå då man vet var föräldrarna finns, men var finns ungdomarna? De har aldrig varit så spridda som idag. De är inte på Facebook mera, och information som kommer via skolor känns lätt påtvingad och krystad.

Föreningar borde vara mer aktiva när det gäller att söka nya medlemmar. Den bästa marknadsföringen är att visa upp pjäserna i skolor där ungdomar i första hand kan se hur kul det är. Samtidigt kunde man få kontakt med en lärare i skolan som själv är intresserad av ämnet, och som hjälper till att sprida informationen. Föreningar kunde även marknadsföra sig via olika studerandeorganisationer. Gruppen kunde dela ut flyers under auditioner till större ungdomsproduktioner, så att de som inte kommit med i verksamheten kan hitta liknande alternativ. Istället för flyers kan man välja något mer kreativt – t.ex. dela ut fröpåsar med informationen! Wegelius tipsar: ”think outside the box” och var inte rädd att förkasta gamla tankesätt!

Unga utanför skolåldern eller som redan blivit utexaminerade är desto svårare att få tag på. Här går ofta marknadsföringen via ”djungeltrumman”, alltså att man hör om verksamheten via vänner och bekanta, eller då man går och ser på föreställningar.

Man måste även marknadsföra på rätt sätt. Wegelius berättar om ett exempel med en skeitklubb vars medlemmar endast bestod av pojkar, fastän verksamheten även var riktad till flickor. Verksamhetsledarna förstod inte var problemet låg, förrän de insåg att deras flyers enbart innehöll bilder på killar. Då de ändrade layouten på sina flyers till att även visa tjejer som skeittar var det snabbt många flickor som sökte till klubben. De hade inte förstått att verksamheten varit riktad även till dem.

Wegelius menar att alla som arbetar med ungdomar borde gå på marknadsföringskurser med experter inom området. Imagen är viktigare än någonsin förr, då många ungdomar kan tveka att "gilla" något på sociala medier ifall det finns en chans att deras kamrater kommer att skratta ut deras val av intresse. Men att skapa och upprätthålla en image riktad till ungdomar är krångligt. Ungdomsföreningar och speciellt deras byråkrati känns väldigt gammalmodiga och teaterklubbar barnsliga, och det är svårt att ändra på den bilden.

9.3 *Intresse*

Som tidigare konstaterats i enkätundersökningen finns det ett nöjaktigt, om inte bra utbud på teateraktiviteter i Helsingfors, trots att antalet grupper som satte upp föreställningar har minskat med ca. 20 det senaste åren. Dessvärre är marknadsföringen bakom organisationerna ofta föråldrad och problematisk. Det svårt för teaterföreningarna att nå sin målgrupp. Enligt Åkerfelt kan det bli svårt att bli intresserad av teater då det inte finns tillgång till det.

Omgivningens tankar kan påverka ungdomar mycket. Ifall ingen i kompiskretsen anser att teater är roligt kan det vara svårt att självmant hitta till det, då grundskolan inte erbjuder ämnet såsom sker med t.ex. musik och bildkonst. Detta kan leda till att många får en snäv bild på vad teater går och kan gå ut på. Åkerfelt tipsar att det kan löna sig att gå i grupper och se på föreställningar, och sedan tillsammans diskutera vilka upplevelser man haft.

"Det kan vara svårt att hitta rätt typ av teater som passar just dig utan att fråga råd av någon som vet vad du kan tänkas tycka om. Har man satt 20€ på att gå på en föreställning som inte varit i ens smak eller inte levt upp till ens förväntningar kan det vara en tröskel att satsa 20€ på nytt. Det är lätt att få en dålig erfarenhet av teater."
(Åkerfelt, 2015)

Wegelius tror ändå att intresset för teater som hobby finns och att amatörteatern har en stark framtid. Hon ser inga större förändringar i den nära framtiden. Sommarteatrarna kommer att fortsätta vara populära. Sommaren förknippas ofta med teater, och många familjer har långa traditioner av att gå på föreställningarna. Musikalerna kommer även att fortsätta öka i popularitet.

Hon hoppas att föreningarna klarar av att förnya sig och komma loss från sina gamla banor och tankesätt, och att verksamheten återigen kan göras attraktiv och aktuell för ungdomar.

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Intresset för teater finns</i> • <i>Brett utbud av olika sorters verksamhet</i> 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dålig synlighet och marknadsföring</i> • <i>Byråkratin bakom föreningarna föråldrad</i> • <i>Svårt att hitta målgruppen</i>
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Möjliggör personlig utveckling</i> • <i>Utveckla sig som skådespelare</i> • <i>Lära känna likasinnade människor</i> • <i>Uttrycka sig via teater</i> • <i>Ha roligt!</i> 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kräver aktivt deltagande och närvaro</i> • <i>Stor konkurrens med andra fritidsaktiviteter</i> • <i>Ordet "amatör" har en negativ klang</i>

Figur 7. Figuren visar en SWOT-analys över amatörteaterfältets styrkor, svagheter, möjligheter och hot utgående från undersökningen.

10 SAMMANFATTNING

Teaterverksamhet hos ungdomar har bevisats höja självkänslan, motverka mobbning och stärka den personliga utvecklingen. Amatörteaterverksamheten i Svenskfinland har långa anor bakåt, framför allt på landsbygden där flera av ungdomsföreningarna grundades under början av 1900-talet. Idag är sommarteatrarna och ungdomsmusikalerna populära. Uf-teatrarna som är verksamma i huvudstadsregionen är Studentteatern, AV-teatern, Annegårdens Tellus-ungdomsgrupp i samarbete med DOT, Vanda Teaterförening och Teaterföreningen Trotsallt.

I enkätundersökningen var hälften av deltagarna relativt nöjda med utbudet av ungdomsteaterverksamhet i Helsingfors. Även Åkerfelt och Wegelius anser att utbudet är både brett och mångsidigt. Sommarteatrarna, ungdomsmusikalerna, revyverksamheten och teaterföreningarna – med olika nivåer av bindande och icke-bindande verksamhet – spelar alla en stor roll i att erbjuda en givande och rolig fritidsaktivitet.

Problemet är snarare att Helsingforsregionen har ett väldigt stort utbud av fritidsaktiviteter för ungdomar, där speciellt mindre teaterföreningar lätt hamnar i skuggan. Dessa måste arbeta hårt för att marknadsföra sig och synas i mängden, och eftersom många drivs av frivilligt arbete finns det inte nödvändigtvis resurser för det. Alla mina intervjuobjekt och majoriteten av deltagarna i enkätundersökningen anser att det finns stora brister i marknadsföringen. Marknadsföringsmetoderna känns föråldrade och det är svårt att välja rätt kanal. Att nå ungdomar har aldrig varit så svårt som idag, vilket inte precis underlättar saken. De är väldigt spridda och tröskeln för att välja och börja i en teaterverksamhet är ofta hög, speciellt ifall omgivningen inte bejakar valet.

Teaterverksamheten som hobby är inte bara hotad av andra fritidsaktiviteter som fotboll och scouterna, utan även av hemmasoffan och pekplattan.

Intresset för teateraktivitet går ofta i vågor beroende på den ekonomiska situationen och olika trender, men Wegelius är positiv och tror att teater kommer att förbli en populär hobby. Speciellt sommarteatrarnas popularitet kommer att bestå, medan ungdomsmusikaler kommer att fortsätta öka i popularitet.

Teaterföreningen Trotsallt rf's verksamhet har varit gynnsam. De viktigaste målsättningarna har uppfyllts. Medlemmarna anser att de har fått göra föreställningar, ha roligt och utveckla sig själva inom många områden av teaterkonst. Föreningen måste bli bättre på att erbjuda kurser inom teater för sina medlemmar, göra teaterbesök och informera om teaterfältet i Svenskfinland.

11 FÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG OCH FRAMTIDEN

11.1 Amatörteaterföreningar i Svenskfinland

För att amatörteaterföreningarna skall vara attraktiva för ungdomar måste föreningarna se till att upprätthålla en fräsch och aktuell image. Ungdomar är väldigt svåra att hitta och därför måste föreningarna jobba hårt med marknadsföringen och tänka i nya banor.

Det är viktigt att marknadsföra rätt och tänka att meddelandet stämmer överens med målgruppen. Styrelsemedlemmarna kunde uppmuntras att gå på marknadsföringskurser och inte vara rädda att be om hjälp med att nå ut till ungdomar. Den bästa marknadsföringen är att visa upp föreställningarna i skolor eller ta kontakt med studerandeorganisationer, och att marknadsföra sig i samband med auditioner till andra teaterverksamheter. Djungeltrumman är viktig i uf-världen, eftersom här sprids informationen av ungdomarna själva. Deras åsikter är ofta viktigare än yttre marknadsföring då det kommer till deras kamraters val av hobbyer.

Åldersgränsen måste vara tillräckligt snäv för att varje medlem skall känna att verksamheten ligger på en relaterbar nivå. En 25-åring kan känna att den inte har mycket gemensamt med en 16-åring och att ribban för verksamheten är för låg. Verksamheten kan delas upp i t.ex. högstadie- och gymnasienivå.

Då verksamheten presenteras är det viktigt att informationen är kort och koncis, att det finns konkreta planer och tidtabeller samt en tydlig arbetsfördelning för att verksamheten skall kännas seriös. Det är viktigt att ledaren ”brinner” för verksamheten och klarar av att motivera och inspirera deltagarna.

Teaterorganisationerna bör ha bättre kunskap om fältet och samarbeta mera, och inte vara rädda för att även marknadsföra varandra – det är ändå till det gemensamma goda. Det kan löna sig att kontakta liknande organisationer och inte dra sig för att komma med konkreta samarbetsplaner.

11.2 Teaterföreningen Trotsallt rf, ungdomsgruppen

Eftersom Trotsallts verksamhet är småskalig krävs det aktiv marknadsföring i stil med de ovanstående förslagen för att ungdomar ska hitta till föreningen. Ungdomsgruppen behöver en stark ledare som kan inspirera och motivera medlemmarna, och en konkret projektplan inför varje pjäs. Varje produktion kräver en tydlig tidtabell och en överenskommen arbetsfördelning för att verksamheten skall kännas seriös.

Föreningen måste förbättra sig när det gäller att erbjuda kurser och teaterbesök för sina medlemmar, och sprida information om teaterfältet i Finland.

12 SLUTORD

I detta arbete har jag velat lyfta fram en verksamhet som varit viktig för mig, nämligen uf-teater.

Det har skett mycket lite forskning på amatörkulturområdet. Fältet lever och genomgår ständiga förändringar, och dokumentationen är ofta bristfällig. Genom ett arbete kring den svenska uf-teatern i Helsingfors hoppas jag sprida ljus över ämnet. Förbättrad kunskap om andra organisationer skapar plattformar för framtida samarbeten och stöder kommunikationen.

Jag hoppas att arbetet skall inspirera och motivera kolleger inom uf-verksamhet och även teaterintresserade överlag. I en tid där talko-verksamhet känns förbisett och fokus ligger mycket på den individuella prestandan hoppas jag kunna påminna läsaren om värdet av och glädjen i gemensamt teaterskapande.

KÄLLOR

Chaib, Christina. 1996, *Ungdomsteater och personlig utveckling, En pedagogisk analys av ungdomars teaterskapande*. Akademisk avhandling, Lunds universitet, s. 276.

Hellvin, Runo. 1984, *Amatørteater i Norden, Historie – Organisasjoner – Samarbeid – Kulturpolitikk*. Institutt for drama – film – teater, Universitetet i Trondheim, s. 45-56.

Lindqvist, Anders & Selenius, Carola. 2006, *Eldsjälar i ungdomsföreningarnas teatervärld*. Uf-historiskt arkivs skriftserie nr 3, 147 s.

Andersson, Anna-Karin. 2010, *Kartläggning av amatörkultur- organisationer i Norden*. Amatörkulturens samrådsgrupp ax, 36 s.

Teaterföreningen Trotsallt rf's stadgar

ELEKTRONISKA KÄLLOR

FSU's hemsida. Tillgänglig: http://www.fsu.fi/sv/uf_rorelsen/fsu/. Hämtad: 17.2.2015

Studentteaterns hemsida. Tillgänglig: <http://studentteatern.fi/>. Hämtad: 17.2.2015

Uppslagsverket, Finland 2015. Amatörteaterns ursprung i Svenskfinland. Tillgänglig: <http://www.uppslagsverket.fi/bin/view/Uppslagsverket/Amatoerteater>. Hämtad 17.2.2015

Amateur theatre. Tillgänglig: <http://www.dramaonlinelibrary.com/genres/amateur-theatre-iid-2470>. Hämtad 19.2.2015

AV_teaterns hemsida. Tillgänglig: http://www.avteatern.fi/1-1_teaterkretsen.htm. Hämtad 20.2.2015

Kammarteaterns hemsida. Tillgänglig: <http://www.kammarteatern.fi/>. Hämtad: 20.2.2015

DOT's hemsida. Tillgänglig: <http://www.dotdot.fi/start/>. Hämtad 8.3.2015

Annegårdens hemsida. Tillgänglig: <http://www.annantalo.fi/sv/hemsida>. Hämtad 8.3.2015

Musikalen Chans samlar unga finlandssvenska. Publicerad 8.7.2011. Tillgänglig: http://www.webbop.fi/info___mediekort/article-20794-7957-musikalen-chans-samlar-unga-finlandssvenskar. Hämtad 11.3.2015

Järvinen, Tomas. 2011, Förening i Förändring, Intervjustudie om hur kulturföreningar administreras och evalueras i en föränderlig värld. Helsingfors: Sibelius Akademi, 91s. Tillgänglig: http://ethesis.siba.fi/files/jrvinen_gradu_final.pdf. Hämtad 1.4.2015

Tänkapå.fi. Allmän definition på berget amatör. Tillgängligt: <http://xn--tnkap-gral.fi/amator/article-6402-1621-allman-definition-av-begreppet-amator>. Hämtad 5.4.2015

Trotsallts hemsida. Tillgänglig: <http://www.trotsallt.fi/hem/>. Hämtad 5.4.2015

Harrastajateatteritilastos 2010. Tillgänglig: http://www.tinfo.fi/dokumentit/harrastajateatteritilastot2010_1706111402.pdf Hämtad: 5.4.2015

Ordförrådet; Institution för de inhemska språken. Webbpublikationer. Tillgängligt: <http://kaino.kotus.fi/ordforradet/?-a=lista&-id=487907&-p=241>. Hämtad 23.4.2015

Allmännyttiga föreningar. Tillgänglig: www.skatteverket.s. Hämtad 26.4.2015

Konstsamfundet. *Drama förebygger mobbning*, publicerad 7.2.2015. Tillgängligt: <http://www.konstsamfundet.fi/teater/utbildning-och-upplevelser-i-drama-foer-var-och-en>. Hämtad 28.4.2015

Information om ansökningsmöjligheter för amatörteater. Tillgänglig: <http://fyrk.fi/>. Hämtad 29.4.2015

INTERVJUER

Jolin Slotte, Teaterföreningen Trotsallt 26.1.2015

Hanna Åkerfelt, Labbet 10.2.2015

Sofia Wegelius, FSU 16.3.2015

Johan Palmén, Teaterföreningen Trotsallt 24.3.2015

BILAGA 1. FRÅGEFORMULÄR TILL F.D. TROTSALLT MEDLEMMAR

Teaterföreningen Trotsallt r.f. – en utredning av medlemsstatistiken

Svaren kommer att användas anonymt i mitt slutarbete samt för att förbättra teaterföreningen Trotsallts verksamhet.

Jag är:

När har Du gått i Trotsallt?

Hur hittade Du till Trotsallt?

Har Du varit med i någon annan teaterförening? Om ja, vilken?

Om Du inte varit med i en annan teaterförening kan Du lämna fältet tomt

Vilka Trotsallt-produktioner har Du varit med i?

Vilka roller/ansvarsuppgifter har Du haft i verksamheten?

Berätta kort om verksamheten under Din tid.

T.ex. Var övade ni och hur ofta? Hurdana arbetsmetoder hade ni?

Varför gick Du med i Trotsallt? Välj de tre (3) viktigaste alternativen.

- För att få uttrycka mig genom teater
- Träffa vänner
- Träffa nya människor
- Göra en föreställning
- Göra improvisation/teaterlekar
- Ha en hobby
- Ha roligt
- Utveckla mig som skådespelare

- Utveckla mig inom ett specifikt område (att skriva, scenografi, ljud+ljus etc.)
- Delta i styrelseverksamhet
- Gå på teater
- Kommentera/påverka något i samhället
- Öva mig på att stå inför en publik

...annat, vad?

Nedan är verksamhetens målsättningar. Vilka anser Du att förverkligades under Din tid?

- Erbjud en verksamhet som gynnar medlemmarnas självförtroende
- Göra en föreställning
- Göra improvisationsövningar
- Gå på teaterföreställningar
- Erbjud kurser inom teater
- Informera om teaterfältet i Svenskfinland
- Erbjud styrelseverksamhet för medlemmar
- Låg medlemskostnad
- Låta medlemmarna bekanta sig med alla delar i en produktion (manusförfattande, ljud+ljus, sy kläder, göra scenografi etc.)
- Ha roligt!

Hur skiljer sig (enligt Dig) verksamheten från andra teatergrupper?

Fanns det något som kunde ha fungerat bättre med verksamheten?

Utbudet av svenskspråkig teater som hobbyverksamhet är i huvudstadsregionen

- Mycket bra
- Ganska bra
- Varken bra eller dåligt
- Ganska dåligt
- Mycket dåligt
- Vet ej

Marknadsföringen av svenskspråkig teater som hobbyverksamhet är i huvudstadsregionen

- Mycket bra
- Ganska bra

- Varken bra eller dålig
- Ganska dålig
- Mycket dålig
- Vet ej

Intresset för svenskspråkig teater som hobbyverksamhet är för tillfället

- Mycket högt
- Ganska högt
- Varken högt eller lågt
- Ganska lågt
- Mycket lågt
- Vet ej

Övriga tankar som inte kom fram i frågeformuläret